

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-3-167 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-57/1359-351
Karar Tarihi : 25.11.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI(Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Aydın ÇELEN, Erdem AKTEKİN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.

20

D. TARAFLAR : Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.
Mahir İz Cad. No:23 Altunizade Üsküdar/İstanbul

Samedoğlu Orman Ürünlerini Değerlendirme San. ve Tic. A.Ş.
Adana Caddesi, Beydeğirmeni Civarı No:10 P.K. 73
Tarsus/Mersin

E. DOSYA KONUSU: Samedoğlu Orman Ürünlerini Değerlendirme San. ve Tic. A.Ş.'ye ait Mersin'de kurulu yonga levha tesisinin ve tesisin üzerine kurulu olduğu arsanın, Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.'ye satışı işlemine izin verilmesi talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 19.8.2009 tarih ve 5830 sayı ile giren ve en son 4.11.2009 tarih ve 7878 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 17.11.2009 tarih ve 2009-3-167/Öİ-09-AÇ sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 23.11.2009 tarih ve REK.0.07.00.00-120/372 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-57 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Samedoğlu Orman Ürünlerini Değerlendirme San. ve Tic. A.Ş.'ye ait Mersin'de kurulu yonga levha tesisinin ve tesisin üzerine kurulu olduğu arsanın Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.'ye satışı işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devir işlemi olduğu, bununla birlikte devralma işlemi ile belirlenen ilgili pazarlarda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde yeni bir hakim durumun yaratılmasının veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilerek, rekabetin önemli ölçüde sınırlandırılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilebileceği

50 sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Kastamonu Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Kastamonu Entegre)

- 60 İnceleme konusu devralma işleminde alıcı konumunda bulunan Kastamonu Entegre 1969 yılında kurulmuş ve 1971 yılında ilk yonga levha üretim tesisi ile Kastamonu'da faaliyete başlamıştır. Şirket çeşitli markalar altında laminant parke, yonga levha, melamin kaplı yonga levha, MDF (orta yoğunlukta lif levha), melamin kaplı MDF, kontrplak, hazır kapı paneli ve dekoratif panel üretimi gerçekleştirmektedir. Şirketin yurt içinde Gebze ve Kastamonu'da iki, Balıkesir'de ise bir olmak üzere toplam üç üretim tesisi bulunmaktadır. Yurtiçi tesislerine ilave olarak Kastamonu Entegre'nin Bosna Hersek, Bulgaristan ve Romanya'da da birer üretim tesisi bulunmaktadır. Kastamonu Entegre'nin yıllık yonga levha üretim kapasitesi 1.185.000 m³, yıllık MDF üretim kapasitesi ise 700.500 m³dür.
- 70 Ortaklık yapısına Tablo 1'de yer verilen şirketin yönetim kurulu üyeleri; Ahmet Yahya Kişili (Başkan), Yıldırım Aktürk, Mehmet Avni Kişili ve Mehmet Orhan İdil'den oluşmaktadır.

Tablo 1 – Kastamonu Entegre'nin Ortaklık Yapısı

Hisse Sahibi	Pay Oranı (%)
Mehmet Avni KİŞİLİ	
Ayşe Vildan KİŞİLİ	
Gülsüm Tuba ÇİZMECİ	
Nida AYDIN	
Ahmet Yahya KİŞİLİ	
Hayat Holding A.Ş.	
Ebubekir Abidin TOPBAŞ	
Ferzan KUTLUÖZEN	
Mehmet SAKA	
Gülderen CERİTOĞLU	
Sema YENAL	
Ayşe Şemsa YEŞİL	
Neşe BOYNER	
Fatma SAKA	
Cahit SÜRMEİLİ	
Yıldırım AKTÜRK	
Haluk YILDIZ	
Mehmet Orhan İDİL	
Toplam	100,00

- Kastamonu Entegre'nin 2008 yılı cirosu TL
.....olarak gerçekleşmiştir. Kastamonu Entegre son üç yıl içerisinde Kurul tarafından değerlendirilen iki devralma işlemi gerçekleştirmiştir. Kastamonu Entegre'nin Tever Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.yi devralması işlemine 5.4.2007 tarih 07-30/294-111 sayılı Karar ile, Yontaş Yonga Levha Sanayi ve Ticaret A.Ş.ye ait üretim tesisinin ve
- 80

tesisin üzerinde bulunduğu arsayı devralması işlemine ise 20.5.2008 tarih 08-34/449-157 sayılı Karar ile izin verilmiştir.

H.1.2. Samedoğlu Orman Ürünlerini Değerlendirme San. ve Tic. A.Ş. (Samedoğlu)

90 1978 yılında kurulan Samedoğlu Mersin ili Tarsus ilçesinde bulunan devre konu yonga levha üretim tesisi ile sektörde faaliyet göstermektedir. Samedoğlu'nun yıllık yonga levha üretim kapasitesi m³dür. Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, Samedoğlu'nun satışlarını ağırlıklı olarak yurtiçi pazarda gerçekleştirdiği; buna ek olarak Ortadoğu, Afrika Ülkeleri ve Türkî cumhuriyetlerine de ihracat yaptığı anlaşılmıştır. Tablo 2'de Samedoğlu'nun ortaklık yapısına yer verilmiştir.

Tablo 2 – Samedoğlu Ortaklık Yapısı

Hisse Sahibi	Pay Oranı (%)
Ömerul Faruk BİLGEN	
Mühammet Sadık BİLGEN	
Mediha ÖZYİĞİTOĞLU	
Hakkı ÖRSEL	
Onur BİLGEN	
Toplam	100,00

100 Şirketin yönetim kurulu üyeleri Onur Bilgen (Başkan), Ömerul Faruk Bilgen ve Mühammet Sadık Bilgen'den oluşmaktadır. Samedoğlu 2008 yılında satışlarından TL ciro elde etmiştir.)

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

110 İlgili ürün pazarının tespitinde; tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal ve hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınmakta, ayrıca tespit edilen pazarı etkileyebilecek diğer unsurlar da değerlendirilebilmektedir.

İşleme konu her iki teşebbüsün faaliyetlerinin kesiştiği nokta yonga levha üretimidir. Kurul'un yukarıda belirtilen ve Kastamonu Entegre'nin taraf olduğu 5.4.2007 tarih, 07-30/294-111 sayılı ve 20.5.2008 tarih, 08-34/449-157 birleşme/devralma kararlarına da uygun olarak dosya kapsamında ilgili ürün pazarı "Yonga Levha Pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

120 Coğrafi pazar değerlendirilmesi yapılırken, özellikle ilgili mal ve hizmetlerin nitelikleri ile tüketici tercihleri bakımından giriş engellerinin, ilgili bölge ile komşu bölgeler arasında teşebbüslerin pazar payları veya mal ve hizmetlerin fiyatları bakımından hissedilir bir farklılığın varlığı gibi unsurlar dikkate alınmaktadır.

Yonga levha üreticileri bayiler ve toptancılar aracılığıyla ürünlerinin satışını tüm Türkiye’de gerçekleştirebilmektedirler. Bu noktadan hareketle ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

130

H.3.1. Bildirime Konu İşlem

Bildirim konusu işlem, Samedoğlu’nun sahibi olduğu Mersin ilinde bulunan yıllık m³ yonga levha üretim kapasitesine sahip üretim tesisinin ve tesisin üzerinde bulunduğu arsanın Kastamonu Entegre’ye satışidir.

140

Samedoğlu, mevcut mali yapısı ve işletme sermayesinin yeterli olmaması nedeniyle iflas ile yüzyüze kalmış, Türk Ticaret Kanunu’nun 324. ve İcra İflas Kanunu’nun 179. maddeleri kapsamında iflasının 1 yıl ertelenmesini talep etmiştir. İlgili mahkeme de şirketin iflasının ertelenmesine ve şirkete kayyum atanmasına karar vermiştir.

İşleme ilişkin Kastamonu Entegre ve Samedoğlu arasında ‘Fabrika Satışı Konusunda Ön Protokol’ imzalanmıştır. Önprotokole göre Samedoğlu’nun tesisleri Borçlar ve Ticaret Kanunları çerçevesinde satışa hazır hale getirmesi ve Rekabet Kurulu’nun izni sonrası taraflar arasında fabrika satış sözleşmesi imzalanacaktır. Önprotokole göre taraflar fabrika satış sözleşmesi imzalanana kadar satıştan vazgeçme haklarını saklı tutmaktadırlar.

H.3.2. Hukuki Değerlendirme

150

1997/1 sayılı Tebliğ’in 2. maddesinde birleşme veya devralma sayılan haller belirtilmiş ve (b) bendinde malvarlığının devri de bu hallerden sayılmıştır. Malvarlığının devri hususunda önemli olan devre konu malvarlığının ilgili pazarda faaliyet gösterebilmek açısından ciro atfedilebilecek bir unsur olmasıdır.

Başvuru konusu işlem Samedoğlu’nun ortaklık yapısında bir değişiklik meydana getirmeyecek olsa da, üretim yaptığı tesisin mülkiyeti Kastamonu Entegre’ye geçecektir.

160

Benzer bir işleme ilişkin olarak, Kastamonu Entegre tarafından Yontaş Yonga Levha Sanayi ve Ticaret A.Ş.‘ye ait üretim tesisinin devralınması bir devralma işlemi olarak kabul edilmiştir. Bu çerçevede, Samedoğlu’nun hali hazırda yonga levha üretimi gerçekleştirdiği fabrikanın ve üzerinde kurulduğu arsanın Kastamonu Entegre’ye devri işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralmadır.

170

1997/1 sayılı Tebliğ’in 4. maddesine göre %25 pazar payı sınırını veya 25 milyon TL ciro eşliğini geçen birleşme/devralmalar için Rekabet Kurulu’ndan izin alınması zorunludur. Dosya mevcudu bilgi ve belgelere göre, devre konu teşebbüslerden yalnızca Kastamonu Entegre’nin 2008 yılına ait net satış geliri TL ile 1997/1 sayılı Tebliğ’de yer verilen ciro eşliğini aştığından, bildirim konusu devralma işlemi izne tabidir.

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile "Bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri (...)" yasaklanmaktadır. Bu nedenle işlemin yonga levha pazarında hakim durum yaratılmasına veya hakim durumun güçlenmesine yol açıp açmadığının incelenmesi gerekmektedir.

180

Tablo 3'de 'yonga levha pazarı'na ilişkin pazar payı verileri sunulmaktadır.

Tablo 3 – Yonga Levha Pazarı Pazar Payları

Teşebbüs	2007	2008
Kastamonu Entegre		
Samedoğlu		
Starwood		
Orma		
Yonsan		
Teverpan		
Yontaş		
Diğer		
TOPLAM	100,00	100,00

Kaynak: Bildirim formu

Genel olarak pazarın oligopolistik bir karakter gösterdiği söylenebilir. Pazardaki en büyük iki firmanın pazar payı toplamı %65 seviyelerinde bulunmakta, pazarın kalan kısmı ise sayıları on beşi bulan teşebbüsler tarafından paylaşılmaktadır.

190

Pazar payları değerlendirildiğinde, Kastamonu Entegre'nin işlem öncesi %... olan pazar payının işlem sonucunda %...'ye yükseleceği görülmektedir. İşlem sonrasında Kastamonu Entegre'nin pazardaki sıralaması değişmeyecek, pazarın en büyük ikinci teşebbüsü konumunu sürdürecektir.

AB'nin yatay birleşmelerin değerlendirilmesine ilişkin Rehberi'nde (Rehber), birleşme sonrası Herfindahl-Hirschman Endeksi (HHI) oranının;

- 1000'in altında olduğu,
- HHI'nin 1000 ve 2000 arasında olduğu ancak HHI'daki değişimin 250'den az olduğu,
- HHI'nin 2000'in üzerinde olmakla birlikte HHI'daki değişimin 150'den az olduğu durumlarda, devralınan firmanın küçük ve yeni ama pazarda yenilikçi olan ve önemli bir rekabetçi baskı oluşturan bir teşebbüs olması gibi istisnalar haricinde yatay olarak rekabetçi endişe duyulmadığı belirtilmiştir. Bu oranları aşan HHI ve HHI değişim oranları ise, pazarın rekabetçi yapısı konusunda endişe verici bir gösterge olarak ortaya çıkmaktadır. Yine de, bu oranlar tek başına değil, pazarın diğer tüm özellikleri bir arada değerlendirmeye tabi tutulmalıdır.

200

Yonga Levha Pazarı'nın işlem öncesi HHI değeri 2.214,18, işlem sonrası HHI değeri ise 2.306,90'dir. HHI değerindeki değişim ise 92,71 olarak gerçekleşmektedir. Rehber'de yer verilen sınırlar ele alındığında, elde edilen değerler rekabetçi endişe yaratmayacağı öngörülen sınırlar içinde kalmaktadır.

210

Tablo 3'de yer verilen pazar payı verilerinden görüleceği üzere işlem sonrasında pazarın yapısında önemli bir değişiklik olmamaktadır. İşlem sonrasında, Kastamonu

220 Entegre ve Starwood pazardaki lider konumlarını devam ettirmekte, Kastamonu Entegre'nin pazar payında %.....'luk bir artış gerçekleşmektedir. Ayrıca pazarda bu iki teşebbüse ek olarak faaliyet gösteren küçük boyutlu da olsa birçok firma bulunmaktadır. Malın homojen ve ürün farklılaştırmasına sınırlı yer bırakan yapısı ele alındığında, küçük ölçekli de olsa bu firmaların pazardaki lider firmalara rekabetçi baskı yarattığı söylenebilecektir. Ayrıca dosya mevcudu bilgi ve belgelerden MDF pazarında faaliyet gösteren Yıldız Sunta MDF'ye ait yıllık üretim kapasitesi m³ olan yeni bir üretim tesisinin ve Mastaş'a ait yıllık m³ üretim kapasiteli bir başka tesisinin 2010 yılında faaliyete başlayacağı anlaşılmıştır. Bu iki yeni tesisin toplam kapasitesinin mevcut kurulu kapasitenin %20'si olduğu dikkate alındığında yonga levha pazarındaki bu genişlemeyle pazardaki tüm firmalar ve Kastamonu Entegre üzerindeki rekabetçi baskının artacağı kanaati oluşmuştur.

230 I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.